

Beste donateurs,

In deze Nieuwsbrief uiteraard weer hoe het met onze paarden gaat. De donateurdag op 19 augustus j.l. en bij de rubriek 'Diversen' o.a. een voorstel voor een nieuw adoptiepaard en een cadeau-idee.

Onze paarden

Het was een lange, hete en droge zomer. Prachtig weer en het was ongekend dat de paarden drie maanden lang onafgebroken iedere dag de wei in konden. Normaal zijn er altijd een aantal 'paddock' dagen, als het geregend heeft en de wei te nat is. Maar de hitte en droogte waren iets teveel van het goede. Half augustus kwam er eindelijk regen. Wie had ooit gedacht dat we in Nederland in de zomer met gejuich regen zouden begroeten.... Met onze kuilleverancier hadden we al overlegd of hij ons in de winter kon blijven belevaren, want de zorgen over de grasopbrengst groeiden met de duur van de droogte. Gelukkig verzekerde hij ons dat de partij kuil 'van de eerste snee', oftewel de oogst in mei 2018 van het voedingsrijke gras, voor ons voldoende zou zijn.

Tijdens de warmste dagen zochten de paarden meer en meer de schaduw van de loods in de paddock op. En deden ze het heel kalm aan. Gelukkig is er die schaduw, de paddock ligt op het noordoosten. Om de beurt drinkend bij de drinkbakjes, die tegen de achterzijde van de loods zijn gemonteerd, doorstonden ze in die schaduw de warmte goed. Maar aan het einde van de middag wilden ze allemaal graag naar binnen. Regelmatig maakte ik de gangpaden flink nat met emmers water en de slang. Het verdampende water koelde de temperatuur in de loods en maakte het een stuk aangenamer om op stal te staan.

Sandro met hippiehalster

insect, de knut. Die knut komt vooral voor in bosachtige streken en veel minder in de weiden in Friesland die dicht bij zee of het IJsselmeer liggen en waar het vaak waait, zoals op onze locatie. Maar sommige paarden zijn zo gevoelig voor die knut dat ze toch last krijgen van hevige jeuk in de zomer en manen en staart kaal schuren. Gelukkig had dierenarts Douwe Dijkman een goed middel tegen die manen-eczeem, *Butox*. Met dat middel smeer ik iedere zondagavond Sandro's staart en manen in. Sandro is helemaal gewend aan die behandeling, hij heeft blijkaar door dat het hem goed doet. Hij gaat, zodra ik de latex handschoenen aantrek en de fles *Butox* pak, al klaar staan in zijn stal met zijn hoofd naar het raam en zijn achterwerk naar mij gericht, zodat ik er makkelijk bij kan. De boodschap is duidelijk: "Kom maar op met die fles! En smeren maar!" Het helpt uitstekend, hij heeft nooit meer jeuk en zijn manen en staart blijven mooi behaard. Sandro is helemaal thuis bij ons. Hij past uitstekend in de 'ruinenclub'. **No Limit** is zijn vaste maatje, maar ook met **Le Duc** kan hij het heel goed vinden. Als ze op stal staan, steekt **Le Duc** regelmatig zijn grote hoofd over de wand die hun stallen scheidt om gezellig een hapje kuil mee te eten uit de ruif in Sandro's stal.

Omdat het zand in de paddock kurkdroog was, begon het te stuiven zodra het waaide. **Le Duc** kreeg een dik oog van het rondstuivende zand en is een aantal dagen behandeld met oogzalf. In de wei werden de paarden belaagd door horden vliegen. Die vliegen waren zeldzaam agressief en nestelden zich rond hun ogen. Aan de halsters van de paarden bevestigden we daarom 'vliegenhalsters' oftewel 'hippie-halsters'. Want met die halsters kregen alle paarden een beetje een komisch, hippie-achtig uiterlijk. Maar het werkte prima tegen de vliegenplaag. Karin Engelman, onze vaste paardenverzorgster, had met creatief knip- en knutselwerk van lapjes suède-stof drie extra 'hippie-halsters' erbij gemaakt, (we hadden er nog vijf op voorraad en in de winkel waren ze uitverkocht), zodat we alle paarden van zo'n anti-vlieg franje konden voorzien. Qua gezondheid ging het alle paarden, op een paar kwaaltjes na, heel goed. **Sandro** heeft 's zomers last van manen-eczeem, een kwaal die heftige jeuk veroorzaakt. Dat was al bekend van *Manege Molenruiters*, waar Sandro vandaan komt. Manen-eczeem wordt veroorzaakt door een klein

Rechts Le Duc en links Sandro samen poetsend
 2017 overleed, zijn grote liefde. Toen No Limit in september 2017 bij ons kwam, keek Fellow die in de stal naast hem staat, regelmatig boos over de rand van de stal. Oren plat en met maar één boodschap: "Wat doe jij in Irma's stal!" Maar die tijd ligt al lang achter ons. Fellow's gedrag naar No Limit werd steeds vriendelijker en dit voorjaar en deze zomer heeft No Limit's vrolijkheid in Fellow het plezier en de speelsheid die in hem zitten volop wakker geroepen. Regelmatig zitten ze elkaar plagerig achterna in rondjes in de paddock of de wei, in galop of draf, happend naar elkaars halsters. Fellow ziet er opvallend jong uit voor zijn leeftijd, hij is en blijft een prachtig paard. Maar zo jeugdig en speels als hij zich met No Limit gedraagt, zo kenden we hem nog niet.

Zodra het Sandro's beurt is, na Jordan, Le Duc en No Limit, om de wei in te gaan zoeken hij en Le Duc elkaar op om eerst even uitvoerig te poetsen. Bij Sandro's komst in april was het aandoenlijk om te zien hoe Le Duc Sandro op zijn gemak stelde door over de rand van de stal heen zijn manen te poetsen. Le Duc heeft hem sindsdien duidelijk 'geadopteerd'. **No Limit** is de kameraad waar Sandro naast graast in de wei en met wie hij veel speelt, het 'ruinenspelletje'. No Limit is 23 jaar, negen jaar ouder dan Sandro, maar opvallend speels en een beetje ondeugend. Hij lokt daarmee ook speels gedrag uit bij **Fellow**, onze alleroudste van 31 jaar. Voor Fellow was jarenlang Irma, die in februari

Fellow

Jordan

James Bond heeft het helemaal naar zijn zin met de beide merries, Halinda en Rianne. James begint de dag buiten standaard met een uitgebreide poetsbeurt met Halinda, zijn vaste vriendin.

Jordan blijft zoals hij is, rustig en helemaal zichzelf. Hij is de kuddeleider en een heel goed 'paardenpaard'. Jordan is in de wei altijd te vinden bij 'de grote jongens': Le Duc en Fellow. Zijn kameraden van oudsher van *Manege Waarland*. Bij bijna alle paarden is de 'appeltjestekening', hét kenmerk van een hele goede conditie, te zien, maar bij Jordan is die tekening het meest duidelijkst. Zijn vacht glanst als een spiegel. Als het tijd wordt om de stallen weer op te zoeken is het bijna altijd Jordan die zich meldt bij de openstaande dubbele deur naar het middelste staldeel. Afgewisseld door Le Duc. Zij tweeën, allebei dominante paarden, geven aan dat de kudde naar binnen wil. Met elkaar, Jordan, Le Duc, Fellow, No Limit en Sandro vormen ze een heel goede ruinenkudde. Er wordt veel gespeeld en gepoetst, ze kunnen het allemaal prima met elkaar vinden. In de 'merrieweï' gaat het ook uitstekend.

Links: Halinda, rechts: James Bond.

Ook Rianne doet mestonderzoek, bij de kruiwagen....

Rianne houdt zich meer afzijdig en graast vaak alleen. Rianne noemen we altijd 'de feministe'. Zo lief als ze is voor mensen, zo fel kan ze uithalen naar andere ruïnen. Met als uitzondering natuurlijk No Limit. Naar James Bond deed ze dat niet, maar ze hield afstand. Al die tijd dat ze bij ons is, zagen we haar altijd alleen maar poetsen met No Limit. Enkele weken geleden werd duidelijk dat ook Rianne is gevallen voor de charmes van de veroveraar van het hart van iedere merrie: James Bond! Vol overgave poetste Rianne uitvoerig met James! Hét teken van vriendschap en acceptatie. Zo fel als Rianne kan reageren op andere ruïnen, zo lief is ze voor mensen. De hoefzweer die ze dit voorjaar had, had een lange nasleep. Ze is tot twee keer toe verder behandeld aan die hoef en we hebben haar voet nogmaals een week lang iedere dag 20 minuten in de hoefzak met soda en lauwwater gezet.

En daaraan werkte ze altijd volop mee. Hoefkrabben, voetje geven en dan braaf het been in de hoefzak zetten, Rianne deed het allemaal probleemloos. Om die hoef te versterken en ook de wat artrose-achtige verschijnselen aan het been te verhelpen krijgt ze dagelijks door de *Subli* een poeder met o.a. *glucosaminaat* (bestrijdt artrose). Ze loopt inmiddels weer makkelijk. Rianne vindt de borstelbeurten heerlijk en iedere dag als je langs haar stal loopt om even lekker door haar manen te krabbelen, steekt ze haar hals en hoofd ver uit, volop genietend. Ze is allerliefst voor mensen die haar aandacht geven. Ook met de 'merrieclub' gaat het dus heel goed. Bij het binnenkomen aan het eind van de dag, en dat gebeurt nogal eens in volle draf met alle drie op een rij, draaft **Halinda** negen van de tien keer gezellig mee naar het middelste staldeel waar James Bond en Rianne's stallen zijn. Soms moet je haar eerst uit de stal van James halen voor hij naar binnen kan. Bij Halinda valt vaak op – ze is inmiddels 29 jaar en in oktober zes jaar bij ons - hoe krachtig haar galop en draf nog altijd zijn. Ze is en blijft een heel sterk en gezond paard. Die goede gezondheid van alle paarden: we hopen van harte dat ze die in de winter ook houden!

De donateurdag op 19 augustus

We zijn een stichting voor de opvang van oude manegedieren in de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en de kop van Noord-Holland. En, heel passend, op de donateurdag waren er bezoekers uit al die provincies.

Voor sommigen was het hun eerste bezoek aan onze opvang, voor anderen het weerzien met hun geliefde bekenden van de manege. Maar én voor de donateurs én voor onze paarden was het een hele leuke en gezellige middag. Met volop gelegenheid voor het knuffelen en aaien in de wei. Tot genoegen van paarden en mensen.

Links: Mariska de Jong met grote liefde: James Bond. Midden: bestuurslid Ginger Breeveld krijgt een hartelijke knuffel van Sandro. Rechts: Le Duc begroet Christa Eeftinck en haar vader.

Diversen

Voor onze *pensionado's* zijn er jaarlijks **standaard een aantal verzorg- en medische behandelingen**. Onze hoefsmid, Gerard Nielsen, komt regelmatig langs voor het bekappen van de

hoeven. Gerard doet zijn werk als vrijwilliger voor onze stichting. In de zomer, als de paarden in de wei staan, lever ik van ieder paard mestproeven af bij dierenarts Douwe Dijkman. Douwe onderzoekt de mest onder de microscoop op wormbesmetting. Steevast is altijd de uitkomst: de besmetting ligt onder het minimum niveau. Dat is te danken aan het feit dat we dagelijks aan het eind van een weidedag de mest uit de wei ruimen. Want worminfectie vindt plaats via mest in het gras. Dat maakt een aantal wormkuren overbodig. Maar zekerheidshalve krijgen alle paarden in november/december, wanneer ze hun jaarlijkse injecties krijgen, wel een wormkuur tegen de rode bloedworm. Die wormsoort is moeilijk te ontdekken in de mest. In november/december komt Douwe Dijkman voor het behandelen van de gebitten van de paarden. Er ontstaan vaak 'haakjes' aan de kiezen en die belemmeren het goed kauwen van het voer. De paarden krijgen een verdovingsspuit die ze kalmeert, maar wel op de benen houdt en daarna vijlt Douwe met de elektrische vijl die haakjes van het gebit. Ook krijgen alle paarden dan hun injecties tegen influenza en tetanus. Inenten tegen rhino doen we niet. Dat heeft geen zin. Want de paarden blijven altijd op ons terrein en alle nieuwe *pensionado's* komen van maneges waar jaarlijks die rhino-enting (verplicht) plaats vindt. Maar helaas, die enting beschermt niet tegen de ernstige vorm van rhino die o.a. verlamming veroorzaakt. Daar is geen serum voor.

In de vorige Nieuwsbrief beloofde ik jullie de **nieuwe paardenverzorgers** voor te stellen. We hadden jammer genoeg pech met de eerste kandidaten. Twee moesten afhaken om gezondheidsredenen. Inmiddels zijn drie nieuwe paardenverzorgers op drie dagen in de week sinds begin september aan het werk. Voor een dag per week willen we zelfs om en om met twee paardenverzorgers werken. We wachten nog even af hoe dat gaat verlopen, dus in december krijgen jullie nader bericht.

Nieuw adoptiepaard. Een aantal donateurs, die per maand € 10,= of meer bijdragen, had in het verleden Tarzan of Ginger geadopteerd. Dat betekende dat ze ieder half jaar een verslag met foto's van die paarden ontvingen. En dat ze van het paard een mooie foto op A-4 formaat kregen. Na het overlijden van die beide paarden hebben we eerst af willen wachten hoe het met Sandro's gezondheid zou gaan, want die was kandidaat om nu 'adoptiepaard' te worden. Het pensioenleven doet Sandro heel goed, hij loopt, draaft en galoppeert zonder haperingen, dus we durven het aan om hem als adoptiepaard voor te stellen. Wie van jullie in het verleden Tarzan of Ginger adopteerde en nu graag voor Sandro kiest: mail even of stuur een briefje. En wie zijn of haar bijdrage wil verhogen om mee te doen aan de adoptie: je bericht is heel welkom!

Idee voor een cadeautje? Een bevriende paardenliefhebster maakte het hierbij afgebeelde cadeautasje met een z.g. '**memory-locker**'. In het medaillon kunnen we een plukje manen- of staarthaar van je favoriete *pensionado* doen. Of je doet er zelf een foto of iets anders in. De *memory-locker* en het tasje kosten samen **€ 19,95**. De ketting en het medaillon zijn van rvs, nikkelvrij. De opbrengst is natuurlijk voor onze paarden. Wie het geld overmaakt op onze rekening en eventueel erbij vermeldt van welk paard je een plukje haar in de locker wilt, krijgt het per post toegezonden.

memory-locker met plukje haar van je favoriete paard.

De volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief ontvangen jullie eind december. Met natuurlijk weer het verslag hoe het onze *pensionado's* vergaat en het voorstellen van de nieuwe paardenverzorgers. Ook hopen we dan nieuws te hebben over ons 'spaarplan weidegrond'.

Ieder die op bezoek wil komen: je bent altijd zondags welkom. Rond 16.00 uur is een goede tijd..

Met vriendelijke groet,
Ineke de Groot

Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland.

Frans van Mierisstraat 37, 8932 KR Leeuwarden. Inscr.nr. KvK: 01107267.

Rekeningnummer: Triodos Bank. IBAN NL87 TRIO 0390 2118 18

www.pensioenpaard.nl. e-mail: info@pensioenpaard.nl.

Tel. (na 19.00 uur) 058 – 2 12 45 25